

Seat No.

B.A. (SEM/CR) CBCS Part-II Semester-III Examination: October/November-2022
Sociology (Optional) Paper-IV
SOCO4: Social Movement in India

Day and Date: Friday, 16/12/2022
Time: 10.30 AM To 12.30 PM

Total Marks: 60

Instructions:

1. All Questions are Compulsory.
2. All Questions carry equal marks.
3. Figures to the right indicate full marks

Q.1. Choose the Correct alternatives from the following.

15

- 1 Social Movements are arises from.....
A) Ideology B) Social discontent C) Group D) Social order
- 2 Social movement is aprocess.
A) continuous B) Institutional C) Objective D) Casual
- 3 Stockdal stated..... structural elements of social movements.
A)5 B)6 C)4 D)2
- 4 Parth Mukharji stated..... characteristics of social movements.
A)10 B)6 C)5 D)4
- 5is necessary for healthy society.
A) Social movements B) Social momentum C) Social structure D) Social health
- 6started a Bhoodan movement.
A) Mahatma Phule B) Vinoba Bhave C) Mahatma Gandhi D) Dr. Ambedkar
- 7 In 13 June 1949..... established 'Shetkari kamkari Party'.
A) Sharad Pawar B) Narayan Lokhande C) Keshavrao Jedhe D) Sharad Joshi
- 8 For farmers well being 'Swatantra Bharat Paksha' was established by.....
A) N.G. Ranga B) Anna Hajare C) Raju Shetty D) Sharad Joshi
- 9 'Shetkaryancha Aasud' book is written by.....
A) Mahatma Gandhi B) Mahatma Phule C) Irvati Karve D) Auguste Comte
- 10 Mopla movement started in.....state.
A) Karnatak B) Keral C) Andhrapradesh D) Goa

- 11 Dalit autobiography Taral-Antaral is written by.....
A) Narendra Jadhav B) Laxman Mane C) Daya Pawar D) Shankarrao kharat
- 12 The city at which Dr. Babasaheb Ambedkar convert is called as.....
A) Devbhumi B) Virbhumi C) Dikshabhumi D) Chaityabhumi
- 13 5) Bamsef organization is established by.....
A) Ramaswami Naykar B) Kashiram C) Mayavati D) Raja Dhale
- 14 Gulamgiri book is written by.....
A) Mahatma Phule B) Savitribai Phule C) V.R. Shinde D) Dr. Ambedkar
- 15 Dr. Babasaheb Ambedkar did a Kalaram Mandir Pravesh at.....
A) Nashik B) Nagpur C) Pune D) Mumbai

Q.2. Write short Notes (Three out of Four) .

15

- 1 Nail Smelser's elements of social movements.
- 2 Elements of Stockdale's social movement.
- 3 Tebhaga movement
- 4 Religion Conversion

Q.3. Write short Answers (Three out of Four) .

15

- 1 Definition of social movement & its meaning
- 2 Kheda Satyagrah
- 3 Explain Satyashodhak movement
- 4 Describe reservation movements in Maharashtra

Q.4. . Answer the following question on broad. (One out of two).

15

- 1 Importance of social movements in today's stage.
- 2 Explain peasant problems in India.

मराठी रूपांतर

सूचना: :

1. सर्व प्रश्न सोडविणे अनिवार्य आहे.
2. सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.
3. उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.

Q.1. खाली दिलेल्या पर्यायांपैकी योग्य पर्याय निवडा.

१५

- 1 सामाजिक चळवळीचा उदय-----मधून झाला आहे.
अ) विचारप्रनालीतून ब) सामाजिक असंतोषातून क) समूहातून ड) समाजव्यवस्थेतून
- 2 सामाजिक चळवळ ही-----प्रक्रिया आहे .
अ) निरंतर ब) संस्थीकृत क) उद्दिष्ट्ये ड) नैमीतिक

- 3 स्टॉकडल यांनी सामाजिक चळवळीबाबत-----संरचनात्मक घटक सांगितले आहेत .
अ)पाच ब)सहा क)चार ड)दोन
- 4 पार्थ मुखर्जी यांनी सामाजिक चळवळीबाबत-----वैशिष्ट्ये सांगितली .
अ)दहा ब)सहा क)पाच ड)चार
- 5 निकोप समाजासाठी-----महत्वाच्या असतात .
अ)सामाजिक चळवळी ब)सामाजिक गती क)सामाजिक रचना ड)सामाजिक स्वास्थ्य
- 6 भूदान चळवळीची सुरुवात-----यांनी केली .
अ)महात्मा फुले ब)विनोबा भावे क) महात्मा गांधी ड)डॉ.आंबेडकर
- 7 १३ जून १९४९ रोजी-----यांनी शेतकरी कामकरी पक्षाची स्थापना केली .
अ)शरद पवार ब)नारायण मेघाजी लोखंडे क)केशवराव जेधे ड)शरद जोशी
- 8 शेतकऱ्यांच्या समर्थनार्थ स्वतंत्र भारत पक्ष-----यांनी स्थापन केला .
अ) एन.जी.रंगा ब)अण्णा हजारे क)राजू शेटी ड) शरद जोशी
- 9 शेतकऱ्यांचा आसूड हा ग्रंथ-----यांनी लिहिला .
अ)महात्मा गांधी ब)महात्मा फुले क)ईरावती कर्वे ड)ऑगस्ट कॉम्प्ट
- 10 मोपला चळवळ.....राज्यात सुरु झाली.
अ) कर्नाटक ब)केरळ क) आंध्रप्रदेश ड)गोवा
- 11 तराळ अंतराळ हे दलित आत्मकथन.....यांनी लिहीले.
अ)नरेंद्र जाधव ब)लक्ष्मण माने क)दया पवार ड) शंकरराव खरात.
- 12 बाबासाहेब आंबेडकरांनी ज्या ठिकाणी धर्मांतर केले ती जागाया नावाने ओळखली जाते.
अ) देवभूमी ब)वीरभूमी क) दीक्षाभूमी ड)चैत्यभूमी
- 13 बामसेफ ही संघटना.....यांनी स्थापन केली.
अ) रामस्वामी नायकर ब)काशिराम क)मायावती ड)राजा ढाले
- 14 गुलामगिरी हा ग्रंथ.....यांनी लिहिला.
अ) महात्मा फुले ब)सावित्रीबाई फुले क)वि.रा. शिंदे ड) डॉ. आंबेडकर
- 15 डॉ.बाबासाहेब आंबेडकर यांनी काळाराम मंदिर प्रवेश.....या ठिकाणी केला.
अ)नाशिक ब)नागपूर क)पुणे ड) मुंबई

Q.2. टीपा लिहा. (चार पैकी कोणतेही तीन).

१५

- 1 सामाजिक चळवळींचे नेल स्मेलसर यांनी सांगितलेले घटक लिहा.
- 2 स्टॉकडल यांचे सामाजिक चळवळींचे घटक लिहा.
- 3 तेभागा आंदोलन
- 4 धर्मांतर

Q.3. थोडक्यात उत्तरे लिहा. (चार पैकी कोणतेही तीन) .

१५

- 1 सामाजिक चळवळींची व्याख्या व अर्थ स्पष्ट करा
- 2 खेडा सत्याग्रह
- 3 सत्यशोधक चळवळीचे वर्णन करा .
- 4 महाराष्ट्रातील आरक्षनाविषयीच्या चळवळी लिहा.

Q.4. सविस्तर उत्तर लिहा. (दोन पैकी एक) .

१५

- 1 सामाजिक चळवळींचे सद्य स्थितीतील महत्त्व स्पष्ट करा
- 2 भारतातील शेतकऱ्यांच्या समस्यांचा आढावा घ्या.

Model Answer Paper

B.A. (SEM/CR) CBCS Part-II Semester-III Examination: Oct./Nov.-2022
Sociology (Optional) Paper-IV
SOCO4: Social Movement in India

Day and Date: Friday, 16/12/2022
Time: 10.30 AM To 12.30 PM

Total Marks: 60

Q.1. खाली दिलेल्या पर्यायांपैकी योग्य पर्याय निवडा.

१५

1 सामाजिक चळवळीचा उदय-----मधून झाला आहे.

अ)विचारप्रनालीतून ब)सामाजिक असंतोषातून क)समूहातून ड)समाजव्यवस्थेतून

Option 2

2 सामाजिक चळवळ ही-----प्रक्रिया आहे .

अ)निरंतर ब)संस्थीकृत क)उद्दिष्ट्ये ड)नैमीतिक

Option 1

3 स्टॉकडल यांनी सामाजिक चळवळीबाबत-----संरचनात्मक घटक सांगितले आहेत .

अ)पाच ब)सहा क)चार ड)दोन

Option 1

4 पार्थ मुखर्जी यांनी सामाजिक चळवळीबाबत-----वैशिष्ट्ये सांगितली .

अ)दहा ब)सहा क)पाच ड)चार

Option 3

5 निकोप समाजासाठी-----महत्वाच्या असतात .

अ)सामाजिक चळवळी ब)सामाजिक गती क)सामाजिक रचना ड)सामाजिक स्वास्थ्य

Option 1

6 भूदान चळवळीची सुरुवात-----यांनी केली .

अ)महात्मा फुले ब)विनोबा भावे क) महात्मा गांधी ड)डॉ.आंबेडकर

- Option 2
7 १३ जुन १९४९ रोजी-----यांनी शेतकरी कामकरी पक्षाची स्थापना केली .
अ)शरद पवार ब)नारायण मेघाजी लोखंडे क)केशवराव जेधे ड)शरद जोशी

- Option 3
8 शेतकऱ्यांच्या समर्थनार्थ स्वतंत्र भारत पक्ष-----यांनी स्थापन केला .
अ) एन.जी.रंगा ब)अण्णा हजारे क)राजू शेटी ड) शरद जोशी

- Option 4
9 शेतकऱ्यांचा आसूड हा ग्रंथ-----यांनी लिहिला .
अ)महात्मा गांधी ब)महात्मा फुले क)ईरावती कर्वे ड)ऑगस्ट कॉम्स

- Option 2
10 मोपला चळवळ.....राज्यात सुरु झाली.
अ) कर्नाटक ब)केरळ क) आंध्रप्रदेश ड)गोवा

- Option 2
11 तराळ अंतराळ हे दलित आत्मकथन.....यांनी लिहीले.
अ)नरेंद्र जाधव ब)लक्ष्मण माने क)दया पवार ड) शंकरराव खरात.

- Option 4
12 बाबासाहेब आंबेडकरांनी ज्या ठिकाणी धर्मांतर केले ती जागाया नावाने ओळखली जाते.
अ) देवभूमी ब)वीरभूमी क) दीक्षाभूमी ड)चैत्यभूमी

- Option 3
13 बामसेफ ही संघटना.....यांनी स्थापन केली.
अ) रामस्वामी नायकर ब)काशिराम क)मायावती ड)राजा ढाले

- Option 2
14 गुलामगिरी हा ग्रंथ.....यांनी लिहिला.
अ) महात्मा फुले ब)सावित्रीबाई फुले क)वि.रा. शिंदे ड) डॉ. आंबेडकर

- Option 1
15 डॉ.बाबासाहेब आंबेडकर यांनी काळाराम मंदिर प्रवेश.....या ठिकाणी केला.
अ)नाशिक ब)नागपूर क)पुणे ड) मुंबई

Option 1
Q.2. टीपा लिहा. (चार पैकी कोणतेही तीन).

१५

- 1 सामाजिक चळवळींचे नेल स्मेलसर यांनी सांगितलेले घटक लिहा.

Ans:

- 2 स्टॉकडल यांचे सामाजिक चळवळींचे घटक लिहा.

Ans:

- 3 तेभागा आंदोलन

Ans:

- 4 धर्मांतर

Ans:

Q.3. थोडक्यात उत्तरे लिहा. (चार पैकी कोणतेही तीन) .

१५

1 सामाजिक चळवळींची व्याख्या व अर्थ स्पष्ट करा

Ans:

2 खेडा सत्याग्रह

Ans:

3 सत्यशोधक चळवळीचे वर्णन करा .

Ans:

4 महाराष्ट्रातील आरक्षनाविषयीच्या चळवळी लिहा.

Ans:

Q.4. सविस्तर उत्तर लिहा. (दोन पैकी एक) .

१५

1 सामाजिक चळवळींचे सद्य स्थितीतील महत्त्व स्पष्ट करा

Ans:

2 भारतातील शेतकऱ्यांच्या समस्यांचा आढावा घ्या.

Ans:
